

Petrol Piyasası Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve İçişleri ile Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonları Raporları (1/1215)

Not: Tasarı; Başkanlıkça Adalet; İçişleri; Plan ve Bütçe ile Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji komisyonlarına havale edilmiştir.

T.C.

Başbakanlık

Kanunlar ve Kararlar

Genel Müdürlüğü

26/5/2006

Sayı: B.02.0.KKG.0.10/101-410/2713

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Başkanlığınızda arzı Bakanlar Kurulunca 24/4/2006 tarihinde kararlaştırılan “Petrol Piyasası Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı” ile gerekçesi ilişikte gönderilmiştir.

Gereğini arz ederim.

Recep Tayyip Erdoğan
Başbakan

GENEL GEREKÇE

Ülkemizde önemli miktarda petrol kaçakçılığının yapıldığına ilişkin tespitler bulunmaktadır. Türkiye Büyük Millet Meclisinde, akaryakıt kaçakçılığının ekonomiye, insan ve çevre sağlığına verdiği zararların araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Meclis Araştırma Komisyonu kurulmuş ve Meclis Araştırma Komisyonu da konuyu ayrıntılı olarak araştırmış ve önerilerde bulunmuştur. Meclis Araştırma Komisyonu Raporunda, 4926 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanununun petrol kaçakçılığı ile mücadelede yetersiz olduğu, yakalanan kaçak petrolün tahlil giderlerinin karşılanmasında ve muhafazasında sorunlar ile karşılaşıldığı, sanayide kullanılmak amacıyla ithal edilen solvent ve bazyajlarının ithal amacı dışında kullanıldığı, bunların kaçakçılık suçu sayılması ve hürriyeti bağlayıcı ceza ile cezalandırılması, yakalanan kaçak petrolden standarta uygun olanların ve olmayanların mahkeme kararı ve savcılık izni alınmadan derhal ve doğrudan satılmasına yönelik bir yasal düzenleme yapılması gerektiği yer almaktadır. Ayrıca bu raporda, iki yılda tespit edilen 7.814.121.888 kg akaryakıtın kaçak olarak yurda girdiği, Devletin 10.7 milyar YTL vergi kaybına uğradığı yer almıştır. Diğer taraftan; Gümrük Müsteşarlığından alınan bilgiye göre, 2002 yılında 118 olayda 26.890 ton, 2003 yılında 343 olayda 48.100 ton, 2004 yılında 581 olayda 83.111 ton, 2005 yılında 704 olayda 35.217 ton, 30 Nisan 2006 tarihi itibarıyla 2006 yılının ilk üç ayında 173 olayda 8.235 ton kaçak akaryakıt yakalanmıştır.

Toplam araç sayısı 1990 yılında 3.750.678, 1995 yılında 5.922.859, 2000 yılında 8.320.449, 2005 yılında 11.145.828, 2006 yılı şubat ayı sonu itibarıyla da 11.325.464 adet olmuştur. 1990 yılından 2005 yılına kadar araç sayısı yaklaşık 2 katı artmıştır. Buna karşılık; Türkiye'nin 1990 yılında

ham petrol tüketimi toplam 22.981 bin ton, 1995 yılında 27.039 bin ton, 2000 yılında 24.205 bin ton, 2005 yılında 25.489 bin ton olmuştur. 1990-2005 yıllarındaki ham petrol tüketimindeki artış yaklaşık yüzde 11 olmuştur. Yıllık akaryakıt satış miktarı 1990 yılında 12.677 bin ton, 1995 yılında 17.335 bin ton, 2000 yılında 18.235 bin ton, 2005 yılında 16.847 bin ton olmuştur. 1990-2005 yıllarında akaryakıt tüketimindeki artış yaklaşık yüzde 33 olmuştur. 2000 yılından itibaren otogazlı araç sayısında önemli artış olmuştur. 2005 yılı sonu itibarıyla 1.501.000 adet otogazlı araç bulunmaktadır. Bu araç sayısı toplam araç sayısından düşüldüğünde akaryakıt kullanan araç sayısının 9.7 milyon olduğu ve otogazlı araçlar dışındaki araçların sayısının 1990-2006 yıllarında yüzde 157 artış göstermesine karşılık, toplam akaryakıt satışlarında bu dönemde artış yüzde 33 artış olmuştur. 1990 yılında otomobil sayısı 1.649.879 iken, benzin satış miktarı 2.673 bin ton olmuştur. 2005 yılında otomobil sayısı 5.772.745 olmasına karşılık benzin satış miktarı 2.648 bin ton gerçekleşmiştir. 1990 yılında toplam araç sayısı 3.750.678 iken (bunun 1.649.879 adedi otomobil), 2005 yılında sadece benzinli araç sayısı toplamı 4.175.709 olmasına rağmen, 2005 yılında 1990 yılı sonundaki benzin satış miktarının altında kaldığı anlaşılmaktadır. Dolayısıyla toplam araç sayısına bakıldığında 1990-2005 yılları arasında araç sayısındaki artış ile toplam petrol satış miktarları arasındaki uyumsuzluk bulunduğu görülmektedir.

Petrol piyasasının işleyebilmesi için, petrol kaçakçılığında kaynaklanan haksız rekabetin önlenerek, adil bir rekabet ortamının ve ürün güvenliğinin sağlanması gerekmektedir. Bu nedenle, petrol kaçakçılığının petrol piyasasını düzenleyen Petrol Piyasası Kanununda düzenlenmesi öngörülmüştür. Tasarı ile; kaçak petrolün tanımı yapılarak, petrol kaçakçılığı ile mücadelede karşılaşılan belirsizlik giderilmiş, dağıtıcı lisans sahiplerinin bayilerini Kurumca belirlenen esaslara göre teknolojik yöntemleri de içeren denetim sistemi kurarak denetlemeleri öngörülerek, dağıtıcı lisans sahiplerinin bayilerini denetlememelerinden Kaçakçılıkla Mücadele Kanununa göre yapılmasının uygulamada zorluklara yol açması, tasfiyesinin güç olması, müeyyidelerinin yetersiz kalması nedeniyle, Tasarıda kaçak petrolün tasfiyesi hızlandırılmış ve kaçak petrol satanlara ağır yaptırımlar getirilmiştir. Diğer taraftan, kaçak petrol ile mücadelede ödül önemli bir araç olmakla birlikte, Kaçakçılıkla Mücadele Kanununda ikramiyelerin kesin mahkeme kararı veya müsadere kararından sonra verilmesinin hükme bağlanması nedeniyle, etkin olarak uygulanamamaktadır. Bu sebeple, hâlen Kaçakçılıkla Mücadele Kanununda uygulanan ikramiye uygulaması kamu maliyesine yük getirmeyecek şekilde, kaçakçılığın tespitinden hemen sonra yüzde on ihbar edenlere, yüzde on da doğrudan yakalayan kamu görevlilerine ikramiye verilmesi düzenlenmekte ve kesin mahkeme kararı veya müsadere kararından sonra ayrıca yüzde onbeşi ihbar edenlere, yüzde onbeşi de yakalayan kamu görevlilerine ikramiye verilmesi suretiyle petrol kaçakçılığı ile mücadelede ödül sistemine etkinlik kazandırılmaktadır.

Bu nedenle, 5015 sayılı Petrol Piyasası Kanunu kapsamında yurtiçi ve yurtdışından temin edilen petrolün doğrudan veya işlenerek güvenli ve ekonomik olarak rekabet ortamı içerisinde kullanıcıların sunumuna ilişkin piyasa faaliyetlerinin eşitlikçi, istikrarlı, sağlıklı ve düzenli biçimde sürdürülebilmesi bakımından; petrol kaçakçılığının önlenmesi büyük önem taşımaktadır. Tasarı bu amaçla hazırlanmıştır.

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1- Madde ile kaçak petrolün ve teknik düzenlemelerin tanımı yapılmaktadır. Akaryakıt haricinde kalan solvent, madenî ve baz yağ, asfalt, solvent nafta ve benzeri petrol ürünlerinden elde edilen akaryakıt ile Kurumca belirlenen seviyede ulusal marker içermeyen akaryakıt da kaçak petrol kapsamına alınmaktadır. Ulusal marker uygulamasının amacı; ithal edilen ve ülkemizde üretilen akaryakıtın kaynağını tespit etmek ve ülkeye hangi yollardan ve nasıl girdiğini izlemektir. 5015 sayılı Petrol Piyasası Kanununda piyasanın denetimi ve kaçak petrol ile mücadelede en etkin araç olarak ulusal marker sistemi getirilmesine karşın, ulusal markerin yaptırım aşaması ve marker içermeyen akaryakıtın kaçak sayılacağı ile ilgili herhangi bir hüküm getirilmeyerek Kanunda boşluk oluşmuştur. Tasarıda, Kurumca belirlenen seviyede ulusal marker içermeyen akaryakıt, kaçak petrol tanımı içerisine alınarak marker sistemine etkinlik kazandırılması ve petrol kaçakçılığı ile mücadele edilmesi amaçlanmıştır.

Yine, maddede kaçak petrol ile ilgili yapılan düzenlemede yer alan teknik düzenlemenin tanımı yapılmaktadır.

Madde 2- Madde ile petrol piyasasının kurumsallaştırılmasına yönelik olarak ürün ve marka güvenliği kavramının ön plana çıkarılması ve otokontrol sisteminin yaygınlaştırılması sağlanarak denetimin etkinliğinin ve verimliliğinin artırılması öngörülmüştür. Bu çerçevede, dağıtıcı lisans sahiplerinin bayilerinde kaçak petrol satışını önleyen bir denetim sistemi kurmaları ve uygulamaları öngörülmektedir.

Madde 3- Madde ile akaryakıt kaçakçılığının önlenmesi amacıyla Petrol Piyasası Kanununa ek ve geçici maddeler eklenmesi öngörülmektedir.

Ek 2 nci madde ile kaçak petrolün tespiti ve tasfiyesi düzenlenmektedir. Ülkemizde mevcut tasfiye sistemi hızlı bir şekilde işlememektedir. Gümrük birimlerine ait olan depolar ve Tasfiye İşleri Döner Sermaye İşletmeleri Genel Müdürlüğü (TASİŞ)'nin depoları kaçak eşya ile doludur ve son derece kısıtlıdır. Kaçak petrol zamanında satılmadığı için bozulmakta ve standardını yitirmektedir. Yapılan düzenleme ile kaçak petrole ilişkin tasfiye kararlarının süratle çıkartılması amaçlanmıştır. Maddede kaçak petrolün bu Kanun hükümleri dışında satışa arz edilmesi, satılması, bulundurulması, bu özelliğini bilerek ticarî amaçla satın alınması, taşınması veya saklanması yasaklanmakta, kaçak petrolün yakalanması hâlinde derhal el konulması ve yakalandığı ildeki il özel idaresine teslim edilmesi düzenlenmektedir. Kaçak petrolün daha hızlı tasfiye edilebilmesi açısından kaçak petrolün tasfiyesi görevi il özel idarelerine verilmektedir. Kaçak petrol hakkında tasfiye kararının, soruşturma evresinde hâkim tarafından verilmesi, bu kararın kaçak petrole el konulduğu tarihten itibaren onbeş gün içinde verilmesi düzenlenmektedir. Hâlen uygulamada kaçak petrole ilişkin tetkik ve tahlil giderlerinin finansmanındaki sorunlar ile karşılaşılmaktadır. Bu nedenle, Tasarıda bu giderlerin Kurum tarafından karşılanması düzenlenmektedir. Kaçak petrolden teknik düzenlemelere uygun olanların bir ay içerisinde il özel idareleri tarafından açık artırma, açık artırma ile satışının mümkün olmaması hâlinde pazarlık usulü ile teknik düzenlemelere uygun olmayanların da satılmak üzere TASİŞ'e devri düzenlenmektedir.

Kaçak petrolün satışından elde edilen gelirden, kaçak petrole ilişkin vergiler yatırıldıktan sonra, kalan paranın bankada açılacak bir emanet hesaba yatırılması, yargılamanın tasfiye edilen kaçak petrolün sahiplerinin lehine sonuçlanması hâlinde, toplam satış bedelinden vergiler düşüldükten sonra kalan tutarın, satış tarihinden kararın kesinleştiği tarihe kadar geçen süre için kanunî temer-

rüt faizi hesaplanarak hak sahibine ödenmesi, emanet hesabındaki paranın yetersiz kalması hâlinde aradaki farkın genel bütçeden karşılanması, kaçak petrole ilişkin mahkumiyet hükmünün veya müsadere kararının kesinleşmesinden sonra emanet hesaptaki tutarın genel bütçeye gelir olarak yatırılması öngörülmektedir.

Maddede ayrıca, kaçak petrole ilişkin idarî yaptırımlar düzenlenmektedir. Türkiye Büyük Millet Meclisi Araştırma Komisyon Raporunda da tespit edildiği üzere, kaçak petrol ikmalinden ötürü lisansı iptal edilen lisans sahiplerine Kurumca tekrar lisans verilmeyeceği düzenlenmek suretiyle sağlıklı bir piyasa yapısının oluşturulması amaçlanmıştır.

Ayrıca, kaçak petrolün hızlı bir şekilde tasfiye edilebilmesi amacıyla, bu kapsamda yapılacak işlemler 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu ile 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu hükümlerinden istisna tutulmuştur.

Ek 3 üncü madde ile kaçak petrolün yakalanması hâlinde, ihbar edenlere ve yakalayan kamu görevlilerine ikramiye ödenmesine ilişkin usul ve esaslar düzenlenmektedir.

Ek 4 üncü madde de kaçak petrole ilişkin ceza hükümleri düzenlenmiştir.

Geçici 4 üncü maddede yönetmeliklerin ve Kurumca belirlenecek usul ve esaslara ilişkin düzenlemelerin iki ay içerisinde yürürlüğe konulması düzenlenmiştir.

Geçici 5 inci maddede, Kanunda yer alan ulusal markere ilişkin hükümlerin, Kurum tarafından ulusal marker uygulamasının başlatıldığı tarihten itibaren uygulanacağı hükmüne bağlanmıştır.

Madde 4- Yürürlük maddesidir.

Madde 5- Yürütme maddesidir.

İçişleri Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

İçişleri Komisyonu

Esas No.: 1/1215

15/6/2006

Karar No.: 45

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Bakanlar Kurulunca hazırlanarak 26/5/2006 tarihinde Başkanlığınıza sunulan, "Petrol Piyasası Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı", Başkanlığınızca 1/6/2006 tarihinde esas Komisyon olarak Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonuna; tali komisyon olarak da Komisyonumuz ile Adalet ve Plan ve Bütçe Komisyonlarına havale edilmiş ve Komisyonumuz, 14/6/2006 tarihli 38 inci toplantısında, İçişleri, Enerji ve Tabii Kaynaklar ve Adalet Bakanlıkları ile Tasfiye İşleri Döner Sermaye İşletmeleri Genel Müdürlüğü temsilcilerinin de katılımıyla Tasarırı inceleyip görüşmüştür.

Tasarı, petrol kaçakçılığını önlemeye çalışmaktadır.

Tasarının tümü üzerinde yapılan görüşmeler sırasında petrol kaçakçılığı ile etkin mücadelenin yolunu açan Tasarının son derece yerinde düzenlemeler içerdiği ifade edilmiştir.

Görüşmeler sırasında yakalanan kaçak petrolün il özel idarelerine bırakılmasının son derece yerinde bir adım olduğu, ancak düzenlemeyi içeren 3 üncü maddede öngörülen yöntemin son derece karmaşık olduğu ve sadeleştirilmesi gerektiği ifade edilmiştir. Aynı madde üzerinde Tasfiye İşleri Döner Sermaye İşletmeleri Genel Müdürlüğü Temsilcileri tarafından yapılan açıklamalarda maddede ikili bir yapının öngörülmüş olduğu ve bu ikili yapının işleminin zor olduğu ifade edilmiştir. İkili yapıya göre, il özel idaresi kaçak petrolü tasfiye ederken, teknik düzenlemelere uygun olan petrolü kendisi satmakta, teknik düzenlemelere uygun olmayan petrolü ise Genel Müdürlüğe devretmektedir. Genel Müdürlük yetkilileri teknik düzenlemelere uygun olmayan petrolün, TÜPRAŞ'a götürüldüğünü ancak TÜPRAŞ tarafından kabul edilmediğinden ortada kaldığını ifade etmişlerdir. Yetkililer, bu nedenle, düzenlemede her iki petrolün de aynı kuruma devredilmesi gerektiğini ifade etmişlerdir.

Tasarının tümü üzerinde yapılan bu görüşmelerden sonra, Tasarı ile gerekçesi benimsenmiş, ancak Komisyonumuz Tasarı üzerinde tali komisyon olarak belirlenmiş olduğundan İçtüzüğümüzün 23 üncü maddesi uyarınca, Tasarının maddelerine geçilmeden, uygunluk görüşünün esas komisyona bildirilmesiyle yetinilmesi kararlaştırılmıştır.

Raporumuz, Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonuna sunulmak üzere saygı ile arz olunur.

Başkan	Başkanvekili	Sözcü
<i>Tevfik Ziyaeddin Akbulut</i>	<i>Ali Sezal</i>	<i>Şükrü Önder</i>
Tekirdağ	Kahramanmaraş	Yalova
Kâtip	Üye	Üye
<i>Sinan Özkan</i>	<i>Ali Küçükaydın</i>	<i>Şevket Gürsoy</i>
Kastamonu	Adana	Adıyaman
Üye	Üye	Üye
<i>Nur Doğan Topaloğlu</i>	<i>Şevket Orhan</i>	<i>Ali Yüksel Kavuştu</i>
Ankara	Bursa	Çorum
Üye	Üye	Üye
Ali Ayağ	<i>Muharrem Tozçöken</i>	<i>Recep Koral</i>
Edirne	Eskişehir	İstanbul
(İmzada bulunamadı)		
Üye	Üye	Üye
<i>Sıdika Sarıbekir</i>	<i>Hakkı Ülkü</i>	<i>Ali Oksal</i>
İstanbul	İzmir	Mersin
Üye	Üye	Üye
<i>Seracettin Karayağız</i>	<i>Nurettin Sözen</i>	<i>Selami Uzun</i>
Muş	Sivas	Sivas
Üye	Üye	Üye
<i>Mehmet Kartal</i>	<i>Mehmet Çiçek</i>	<i>Nadir Saraç</i>
Van	Yozgat	Zonguldak

Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar,

Bilgi ve Teknoloji Komisyonu

Esas No.: 1/1215

27/6/2006

Karar No.: 59

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Bakanlar Kurulu tarafından hazırlanarak 26/5/2006 tarihinde Başkanlığınıza sunulan ve tarafınızdan 1/6/2006 tarihinde tali komisyon olarak Plan ve Bütçe Komisyonu, Adalet Komisyonu ve İçişleri Komisyonuna, esas komisyon olarak da Komisyonumuza havale edilen 1/1215 esas sayılı "Petrol Piyasası Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı" ile birlikte İçişleri Komisyonu tarafından hazırlanan 15/6/2006 tarih ve 45 Karar sayılı rapor, Komisyonumuzun 19/6/2006 tarihinde yapmış olduğu 41 sayılı birleşiminde Hükümeti temsilen Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısı Abdullatif ŞENER ile Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı, Sanayi ve Ticaret Bakanlığı, İçişleri Bakanlığı, Ulaştırma Bakanlığı, Maliye Bakanlığı, Adalet Bakanlığı, Gümrük Müsteşarlığı, Denizcilik Müsteşarlığı, Hazine Müsteşarlığı, Dış Ticaret Müsteşarlığı, Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığı, Emniyet Genel Müdürlüğü, Sahil Güvenlik Komutanlığı, Jandarma Genel Komutanlığı ve ilgili sivil toplum kuruluşları temsilcilerinin katılımıyla incelenip görüşülmüştür.

Akaryakıt kaçakçılığı; gümrük ve kaçakçılık mevzuatına göre, her türlü petrol ve petrol türevlerinin ithalat, ihracat ve transit işlemlerinde vergi ödememek veya noksan vergi ödemek ya da konulan yasaklılık, kısıtlılık, izin, lisans vb. düzenlemelere aykırı olarak işlem yapmak olarak tanımlanmaktadır. Yurt dışından boya, kimya ve tekstil sanayinde kullanılmak amacıyla getirilen ve belirtilen sanayi dallarında kullanılması halinde Özel Tüketim Vergisine tabi olmayan kimyasalların; ithal edildikten sonra akaryakıtı karıştırılmasının akaryakıt kaçakçılığı olarak kabul edilmesine rağmen, bu kimyasalların iç piyasadan temin edilerek veya serbest dolaşım hakkını kazanmasından sonra akaryakıtı karıştırılması, ticarete hile karıştırmak suçu kapsamında değerlendirilmektedir. Ülkemizde akaryakıt kaçakçılığı, genel itibariyle deniz yoluyla, ihraç amaçlı petrolün iç piyasaya sürülmesi, sınır ticaretinin suiistimali, redüktör ve dişli yağı ile solventlerin akaryakıtı katılması suretiyle gerçekleşmektedir. Akaryakıt kaçakçılığı; devletin akaryakıt ürünlerinden aldığı verginin kaybı nedeniyle ülke ekonomisine büyük zararlar verdiği gibi, kaçak akaryakıtı kullanan vatandaşların araçlarının motor aksamına, içerdiği yüksek kükürt oranı nedeniyle de çevreye ve insan sağlığına da büyük zararlar vermektedir.

Ülkemizde otogazlı araçlar dışındaki araçların sayısının 1990-2006 yıllarında % 157 artış göstermesine karşılık, toplam akaryakıt satışlarında bu dönemde artış % 33 seviyelerinde kalmıştır. Ayrıca toplam araç sayısı 1990 yılında 3.750.678 iken 2005 yılında sadece benzinli araç sayısı toplamı 4.175.709 olmasına rağmen 2005 yılında, 1990 yılı sonundaki benzin satış miktarının altında kaldığı dikkatleri çekmiştir. Nitekim 16/02/2005 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi bünyesinde Akaryakıt Kaçakçılığının Ekonomiye, İnsan ve Çevre Sağlığına Verdiği Zararların Araştırılarak Alınması Gereken Tedbirlerin Belirlenmesi Amacıyla Kurulan Meclis Araştırma Komisyonu 16/6/2005 tarihinde raporunu Genel Kurula sunmuş ve 16/11/2005 tarihinde Genel Kurulun 19 uncu birleşiminde görüşülmüştür. Söz konusu Araştırma Komisyonu Raporundaki öneriler de dikkate alınarak hazırlanan Tasarı ve gerekçesi incelendiğinde;

- Petrol kaçakçılığında kaynaklanan haksız rekabetin önlenmesi suretiyle petrol piyasasının sağlıklı bir şekilde işleyebilmesi, adil bir rekabet ortamının ve ürün güvenliğinin sağlanması için tasarının hazırlandığı,

- Petrol kaçakçılığı ile mücadelede karşılaşılan belirsizliğin giderilmesi gayesiyle kaçak petrolün ve teknik düzenlemenin tanımlandığı,

- Dağıtıcı lisans sahiplerinin bayilerini denetlememeleri nedeniyle ortaya çıkan kaçak petrol satışını engellemek için, dağıtıcı lisans sahipleri için, Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu (EPDK) tarafından belirlenen esaslara göre, bayilerinde teknolojik yöntemleri de içeren denetim sistemini kurma yükümlülüğünün getirildiği,

- Yakalanan kaçak petrolün satışındaki sürecin uzaması sonucunda bozulması nedeniyle hızlı bir şekilde tasfiyesinin sağlanması gayesiyle; tasfiye sürecinde il özel idaresinin görevlendirildiği, yapılacak işlemlerin 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu ile 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu hükümlerinden istisna tutulduğu,

- Kaçak petrolün tetkik ve tahlil giderlerinin EPDK tarafından karşılanması sağlanarak finansman probleminin çözüldüğü,

- Kaçak petrolün; teknik düzenlemelere uygun olması halinde il özel idaresi, uygun olmaması halinde ise Tasfiye İşleri Genel Müdürlüğü tarafından tasfiye edilmesinin öngörüldüğü,

- Kaçak petrolün satışı sonucunda elde edilen gelir ile ilgili hususların, yargılamanın sonucuna göre düzenlendiği,

- Kaçak petrolün yakalanması hâlinde, ihbar edenlere ve yakalayan kamu görevlilerine ikramiye ödenmesine ilişkin usul ve esasların düzenlendiği, kaçak petrolün satışından elde edilen gelirin % 25'inin il özel idaresine verilmesinin öngörüldüğü,

- Sağlıklı bir piyasa yapısının oluşturulması gayesiyle, kaçak petrol ikmali nedeniyle lisansı iptal edilen lisans sahiplerine EPDK'ca tekrar lisans verilmeyeceğinin düzenlendiği, anlaşılmaktadır.

Komisyonumuzda Tasarının geneli üzerindeki görüşmelerde;

- Ülkemizin sosyal durumu da dikkate alınarak akaryakıt kaçakçılığının önlenmesi için tedbirlerin alınması gerektiği, petrol ve petrol ürünleri üzerindeki yüksek ÖTV ve KDV'nin makul bir düzeye çekilmesi gerektiği, görevlilere görevlerini yaptıkları için ödül verilmesinin uygun olmadığı ve verilecek olan teşviklerin 657 Sayılı Devlet Memurları Kanununda düzenlenmesinin gerektiği,

- Vatandaşımıza ihbar için verilecek teşvikin, ihbarı özendirici niteliğe kavuşmamasının ve sadece mükafatlandırma çerçevesinde kalmasının gerektiği,

- Ulusal marker üç defa ihale edilmesine rağmen ihalenin halen sonuçlandırılmadığı ve ulusal marker uygulamasına geçilmeden petrol kaçakçılığının önlenemeyeceği,

- Türkiye'de % 51'e yakın vergilendirilemeyen kayıtdışı kazancın varolduğu ve bunların içerisinde en büyük payı da petrolün aldığı,

- Ana dağıtıcıların ve rafinerilerin depolarının ve çıkışlarının etkin bir şekilde denetlenmesi gerektiği,

- Petrol üreten bir ülke olmamıza rağmen tükettiğimiz petrolün ancak % 8'ini üretebildiğimiz ve dolayısıyla % 92'sini ithal ettiğimiz, bu nedenle de yurda giriş noktalarının ciddi anlamda denetlenmesi gerektiği,

- Kaçak petrolün önlenmesi halinde, devletin vergi gelirinin artması nedeniyle akaryakıttan alınan vergilerin indirilmesi sayesinde, petrol fiyatlarının düşebileceği,

- Yakalanan kaçak petrole özel idare tarafından marker koyulduğu takdirde Petrol Piyasası Kanunu uyarınca hiç kimsenin satın alamayacağı,

- Satılan kaçak petrolün ekonomiye ve işletmelere büyük zararlar verdiği bu zararların en kısa zamanda tazmini için kanuni düzenleme yapılması gerektiği, kaçak olduğu mahkeme kararıyla tevsik edilmiş ise ayrıca tahlil yapılmasına gerek olmadığı,

şeklindeki görüş ve eleştirilerin ardından, Hükümet tarafından yapılan açıklamalarda;

- Akaryakıt kaçakçılığı ile mücadelede kararlılık gösterildiği, 1 Mayıs 2006 tarihli Başbakanlık genelgesiyle Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısı Abdullatif ŞENER'in başkanlığında Devlet Bakanı Ali Babacan, Devlet Bakanı Kürşad Tüzmen, Adalet Bakanı Cemil Çiçek, İçişleri Bakanı Abdülkadir Aksu, Maliye Bakanı Kemal Unakıtan, Ulaştırma Bakanı Binali Yıldırım, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Hilmi Güler, Sanayi ve Ticaret Bakanı Ali Coşkun ve Başbakanlık Müsteşarı Ömer Dinçer'den oluşan Akaryakıt Kaçakçılığıyla Mücadele Kurulu'nun kurulduğu ve yine aynı genelge uyarınca İçişleri Bakanlığını temsilen Emniyet Genel Müdürlüğü, Jandarma Genel Komutanlığı, Sahil Güvenlik Komutanlığı temsilcileri ile Maliye Bakanlığı, Sanayi ve Ticaret Bakanlığı, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı, Gümrük Müsteşarlığı, Denizcilik Müsteşarlığı, Dış Ticaret Müsteşarlığı ve Enerji Piyasası Düzenleme Kurulu temsilcilerinden oluşan Akaryakıt Kaçakçılığıyla Mücadele Komisyonunun oluşturulduğu,

- Halen yakalanmış kaçak petrolün standartlara uygun olan veya olmayanlarının Tasfiye İşleri Döner Sermaye İşletmeleri Genel Müdürlüğü (TASİŞ) tarafından tasfiye edildiği, standartlara uygun olanların dağıtıcı veya ihrakiye lisansına sahip kişilere verilebileceği, uygun olmayanların ise Bakanlar Kurulunun 24/11/2000 tarih ve 2000/1724 sayılı Kararı ile çıkarılan ve 3/1/2001 tarihli, 24276 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yayımı tarihinde yürürlüğe giren Tasfiye Tüzüğü'nün 22 nci maddesinin (d) bendi uyarınca ham petrol fiyatı üzerinden rafinerilere verilebileceğinin hükme bağlanmış olmasına ve bu işlemler sırasında birtakım problemlerle karşılaşılmasına rağmen, özel sektöre ait birtakım rafineriler için kanuni alım zorunluluğunun getirilmesinin hukuksal olarak ve uygulamada problemlere yol açacağı,

- Ham petrol boru hatlarından özellikle Irak-Kerkük-Ceyhan Boru hattından akaryakıt çalındığı ve bu konuda büyük mücadele verildiği, son yıllarda Bakü - Tiflis - Ceyhan Boru Hattı gibi uluslararası öneme sahip bir boru hattının işletmesini ülkemizin üstlendiği ve bu nedenle boru hatlarındaki aksamaların ülkemizin yüksek meblağlı tazminatları ödemesine sebep olabileceği, dolayısıyla ham petrol boru hatlarından yapılan hırsızlıkların kaçak petrol kapsamına alınmasının önemli olduğu,

- Petrol Piyasası Kanununda hem ulusal markerle ilgili hem de idarî ve teknolojik denetimle ilgili EPDK'nın yükümlülüklerinin bulunduğu, ulusal marker temini ve teslimiyle yüklenici seçimine ilişkin ilk ihalenin 29/11/2004 tarihinde Resmî Gazetede EPDK tarafından ilan edildiği, bu ilan üzerine yapılan yeterlilik başvurularının değerlendirmesi sonucunda başvuran şirketler yeterli görülmediğinden ihalenin 416/20 sayılı kurul kararıyla iptal edildiği, 7/1/2005 tarihinde Resmî Gazetede ikinci bir ihale ilanı üzerine bir başvuru sahibi yeterli görülmüş, ancak, ihalede rekabet sağlanamayacağı gerekçesiyle 31.1.2005 tarih ve 428 sayılı kurul kararıyla ihalenin iptal edildiği, 4/3/2005 tarihinde çıkılan üçüncü ihale ilanı üzerine üç başvurunun yapıldığı ve üçüncü ihaleyi bir konsorsiyumun kazandığı ve EPDK ile konsorsiyum arasında ulusal marker temin ve teslim sözleş-

mesi imzalandığı ancak sözleşmenin 30.6.2005 tarih ve 506 sayılı kurul kararıyla daha sonra feshedildiği, 22.7.2005 tarih ve 526 sayılı kurul kararıyla dördüncü defa ihale yapılması kararlaştırıldığı, dördüncü ihaleye 8 adet başvuru yapıldığı ve bu başvurulardan altısının yeterli görüldüğü ve en düşük bedelli teklif eden firmanın ihaleyi kazandığı ancak, kuruma ibraz edilen bilgi ve belgelerin incelenmesi sonucunda teknik şartnamede belirtilen özelliklerden bazılarında eksiklik tespit edildiği için bu ihalenin iptal edildiği, bunun üzerine, TÜBİTAK'la işbirliği içerisinde ulusal markerin oluşturulmasına karar verildiği ve yıl sonuna kadar tamamlanması beklenen çalışmaların halen devam ettiği,

- Kamu finansman dengelerinin ekonomik istikrar için temel bir öncelik arz etmesi nedeniyle vergi yüklerinin gelir, gider dengeleri korunmadan indirilmesinin mümkün olmadığı, dolayısıyla, kaçak akaryakıtın ortadan kaldırılması halinde ilave kamu geliri ortaya çıkacağından vergi yüklerinin azaltulmasının mümkün olacağı,

- Gümrük denetimi altında olan antrepoların tümünde ölçü cihazlarının bulunduğu ve gerek bağlı olduğu gümrük idaresiyle gerek merkezle irtibatı olarak sürekli izlendiği, gümrüklü alanlardaki depoların da online olarak izlenmesine ilişkin sistemin de en kısa zamanda kurulacağı

- Kaçak akaryakıt yakalandığında, tasarıda getirilen düzenlemeler uyarınca ilgili teknik tahlillerin, masrafları EPDK tarafından karşılanmak kaydıyla belirlenen akredite laboratuvarlarda yapıldığı,

- Yakalanan kaçak akaryakıtın satışı sırasında ulusal markerin nasıl ve nerede ilave edileceğinin EPDK tarafından belirleneceği, dağıtıcı lisans sahiplerinin satın alması halinde kendi markerlerini ilave ederek bayilerine verebilecekleri,

ifade edilmiştir.Tasarının geneli üzerindeki görüşmeleri müteakiben Tasarı ve gerekçesi Komisyonumuzca benimsenerek maddelerin görüşülmesine geçilmesi kabul edilmiştir.

Tasarının;

- Çerçeve 1 inci maddesi; gerek ulusal boru hatlarının gerekse ülkemizin Bakü-Tiflis-Ceyhan Ham Petrol Boru Hattı ile ilgili sorumlulukları da dikkate alınarak yurdumuzdan geçen veya geçecek transit boru hatlarının daha sağlıklı bir şekilde korunabilmesi için boru hatlarından kelepçe takılarak ham petrol kaçırılması eyleminin, kaçak petrol tanımı içerisinde yer almasının gerektiği ifade edilmiş ve kaçak petrol tanımının içerisine boru hatlarından yasalara aykırı olarak alınan petrol ve petrol ürünlerinin eklenmesi suretiyle,

- Çerçeve 2 nci maddesi; aynen,

- Çerçeve 3 üncü maddesi; ithal edilen veya ülkemizde üretilen akaryakıtın kaynağını tespit etmek ve ülkeye hangi yollardan nasıl girdiğini izlemek gayesiyle 5015 sayılı Petrol Piyasası Kanunu ile getirilen ulusal marker sisteminin henüz uygulamaya geçmemesi nedeniyle Ek 2 nci maddenin altıncı fıkrasında geçen "ulusal marker ilave edilerek" ibaresinin çıkarılması ve kanun tekniğine uygun olarak geçici maddelerin, müstakil bir madde içerisinde yer almasını sağlamak için, madde metninden çıkarılması ve tesis edilen 4 üncü maddeye taşınması suretiyle,

- 4 üncü maddesi; 5 inci madde olarak aynen,
- 5 inci maddesi; 6 ncı madde olarak aynen,
kabul edilmiştir.

Başkan	Başkanvekili	Sözcü
<i>Soner Aksoy</i>	<i>Hasan Ali Çelik</i>	<i>Hasan Angı</i>
Kütahya	Sakarya	Konya
Kâtip	Üye	Üye
<i>Fatma Şahin</i>	<i>Atilla Başoğlu</i>	<i>Tacidar Seyhan</i>
Gaziantep	Adana	Adana
Üye	Üye	Üye
<i>Ahmet Rıza Acar</i>	<i>Mehmet Güner</i>	<i>Fahri Çakır</i>
Aydın	Bolu	Düzce
Üye	Üye	Üye
<i>Mehmet Vedat Yücesan</i>	<i>İsmail Katmerci</i>	<i>Hasan Ören</i>
Eskişehir	İzmir	Manisa
Üye	Üye	Üye
<i>Nuri Çilingir</i>	<i>Hüseyin Özcan</i>	<i>Mehmet Özbek</i>
Manisa	Mersin	Şanlıurfa
Üye	Üye	
<i>Yekta Haydaroğlu</i>	<i>Fazlı Erdoğan</i>	
Van	Zonguldak	

HÜKÜMETİN TEKLİF ETTİĞİ METİN

**PETROL PİYASASI KANUNUNDA DEĞİ-
ŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN
TASARISI**

MADDE 1- 4/12/2003 tarihli ve 5015 sayılı Petrol Piyasası Kanununun 2 nci maddesine (20) numaralı bentten sonra gelmek üzere aşağıdaki (21) numaralı, (40) numaralı bentten sonra gelmek üzere aşağıdaki (41) numaralı bentler eklenmiş ve mevcut bentler teselsül ettirilmiştir.

"21) Kaçak petrol;

a) Kurumca belirlenen seviyede ulusal marker içermeyen akaryakıtı,

b) Yasal yollarla Türkiye'de serbest dolaşıma girdiği belgelendirilemeyen veya menşei belli olmayan petrolü ve petrol ürünlerini,

c) Kurumdan izin alınmadan; akaryakıt haricinde kalan solvent, madenî ve baz yağ, asfalt, solvent nafta ve benzeri petrol ürünlerinden elde edilen akaryakıtı ya da akaryakıtta dönüştürmek maksadıyla kullanılan veya bulundurulan akaryakıt haricinde kalan solvent, madenî ve baz yağ, asfalt, solvent nafta ve benzeri petrol ürünlerini,

d) 10/7/2003 tarihli ve 4926 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanununa göre kaçak olan petrolü ve petrol ürünlerini,"

"41) Teknik düzenleme: Petrolün ve madenî yağın, ilgili idarî hükümler de dâhil olmak üzere, standartları, ölçüleri, özellikleri, işleme ve üretim yöntemleri, bunlarla ilgili terminoloji, sembol, ambalajlama, işaretleme, etiketleme ve uygunluk değerlendirmesi işlemleri hususlarından biri veya birkaçını belirten ve uyulması zorunlu olan her türlü düzenlemeyi,"

SANAYİ, TİCARET, ENERJİ, TABİİ
KAYNAKLAR, BİLGİ VE TEKNOLOJİ
KOMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ METİN
**PETROL PİYASASI KANUNUNDA DEĞİ-
ŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN
TASARISI**

MADDE 1- MADDE 1- 4/12/2003 tarihli ve 5015 sayılı Petrol Piyasası Kanununun 2 nci maddesine (20) numaralı bentten sonra gelmek üzere aşağıdaki (21) numaralı, (40) numaralı bentten sonra gelmek üzere aşağıdaki (41) numaralı bentler eklenmiş ve mevcut bentler teselsül ettirilmiştir.

"21) Kaçak petrol;

a) Kurumca belirlenen seviyede ulusal marker içermeyen akaryakıtı,

b) Yasal yollarla Türkiye'de serbest dolaşıma girdiği belgelendirilemeyen veya menşei belli olmayan petrolü ve petrol ürünlerini,

c) Kurumdan izin alınmadan; akaryakıt haricinde kalan solvent, madenî ve baz yağ, asfalt, solvent nafta ve benzeri petrol ürünlerinden elde edilen akaryakıtı ya da akaryakıtta dönüştürmek maksadıyla kullanılan veya bulundurulan akaryakıt haricinde kalan solvent, madenî ve baz yağ, asfalt, solvent nafta ve benzeri petrol ürünlerini,

d) 10/7/2003 tarihli ve 4926 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanununa göre kaçak olan petrolü ve petrol ürünlerini,

e) Sıvı veya gaz halindeki hidrokarbonlarla, hidrokarbon türevi olan yakıtları nakleden boru hatlarından (her türlü üretim, iletim ve dağıtım hatları dahil) veya bunların depolarından veya kuyulardan yasalara aykırı şekilde alınan petrolü ve petrol ürünlerini,"

"41) Teknik düzenleme: Petrolün ve madenî yağın, ilgili idarî hükümler de dâhil olmak üzere, standartları, ölçüleri, özellikleri, işleme ve üretim yöntemleri, bunlarla ilgili terminoloji, sembol, ambalajlama, işaretleme, etiketleme ve uygunluk değerlendirmesi işlemleri hususlarından biri veya birkaçını belirten

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

MADDE 2- 5015 sayılı Kanunun 7 nci maddesine beşinci fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

"Dağıtıcı lisansı sahipleri, Kurum tarafından belirlenen esaslara uygun olarak bayilerinde kaçak petrol satışının yapılmasını önleyen teknolojik yöntemleri de içeren bir denetim sistemi kurar ve uygular."

MADDE 3- 5015 sayılı Kanuna aşağıdaki maddeler eklenmiştir.

"Kaçak petrolün tespiti ve tasfiyesi

EK MADDE 2- Kaçak petrolün; bu Kanun hükümleri dışında satışa arz edilmesi, satılması, bulundurulması, bu özelliğini bilerek ticarî amaçla satın alınması, taşınması veya saklanması yasaktır.

Kaçak petrol yakalandığında, kaçak petrole derhal el konulur ve yakalandığı ildeki il özel idaresine miktarını, cinsini ve özelliklerini gösterir bir tutanakla teslim edilir.

Kaçak petrol hakkında tasfiye kararı, soruşturma evresinde hâkim tarafından verilir. Bu karar, kaçak petrole el konulduğu tarihten itibaren onbeş gün içinde, eşyadan numune alınmasının mümkün olduğu durumlarda numune alınarak, mümkün olmaması hâlinde ise gerekli tespitler yaptırılarak verilir.

Kaçak petrolden alınacak numunelere ilişkin usul ve esaslar Kurum tarafından çıkarılacak yönetmelikle düzenlenir. Kaçak petrolün teknik düzenlemelere uygunluğunun tespiti, Kurum tarafından belirlenen akredite laboratuvarlar tarafından yapılır. Bu çerçevede gönderilen numunelerin tetkik ve tahlil giderleri Kurumca karşılanır. Laboratuvarlar, bunlara ilişkin tetkik ve tahlil işlemlerini öncelikle ve ivedilikle sonuçlandırır.

(Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

ve uyulması zorunlu olan her türlü düzenlemeyi,"

MADDE 2- 5015 sayılı Petrol Piyasası Kanununun 7 nci maddesine beşinci fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

"Dağıtıcı lisansı sahipleri, Kurum tarafından belirlenen esaslara uygun olarak bayilerinde kaçak petrol satışının yapılmasını önleyen teknolojik yöntemleri de içeren bir denetim sistemi kurar ve uygular."

MADDE 3- 5015 sayılı Petrol Piyasası Kanununa aşağıdaki maddeler eklenmiştir.

"Kaçak petrolün tespiti ve tasfiyesi

EK MADDE 2- Kaçak petrolün; bu Kanun hükümleri dışında satışa arz edilmesi, satılması, bulundurulması, bu özelliğini bilerek ticarî amaçla satın alınması, taşınması veya saklanması yasaktır.

Kaçak petrol yakalandığında, kaçak petrole derhal el konulur ve yakalandığı ildeki il özel idaresine miktarını, cinsini ve özelliklerini gösterir bir tutanakla teslim edilir.

Kaçak petrol hakkında tasfiye kararı, soruşturma evresinde hâkim tarafından verilir. Bu karar, kaçak petrole el konulduğu tarihten itibaren onbeş gün içinde, eşyadan numune alınmasının mümkün olduğu durumlarda numune alınarak, mümkün olmaması hâlinde ise gerekli tespitler yaptırılarak verilir.

Kaçak petrolden alınacak numunelere ilişkin usul ve esaslar Kurum tarafından çıkarılacak yönetmelikle düzenlenir. Kaçak petrolün teknik düzenlemelere uygunluğunun tespiti, Kurum tarafından belirlenen akredite laboratuvarlar tarafından yapılır. Bu çerçevede gönderilen numunelerin tetkik ve tahlil giderleri Kurumca karşılanır. Laboratuvarlar, bunlara ilişkin tetkik ve tahlil işlemlerini öncelikle ve ivedilikle sonuçlandırır.

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

Kaçak petrolün tasfiyesi ilgili il özel idaresi tarafından bu Kanun hükümlerine göre yapılır.

Kaçak petrolden teknik düzenlemelere uygun olanlar, Kurum tarafından belirlenen usul ve esaslara göre ulusal marker ilave edilerek ilgili il özel idaresi tarafından, teknik düzenlemelere uygunluğunun tespiti tarihinden itibaren en geç bir ay içinde açık artırma suretiyle satışı yapılarak veya yaptırılarak tasfiye edilir. Bir ay içinde satılmayan kaçak petrol, pazarlık usulü ile satışı yapılarak tasfiye edilir.

Kaçak petrolden teknik düzenlemelere uygun olmayanlar, Kurum tarafından belirlenen usul ve esaslara göre ilgili il özel idaresi tarafından, teknik düzenlemelere uygun olmadığının tespiti tarihinden itibaren en geç bir ay içinde, satılmak üzere Tasfiye İşleri Döner Sermaye İşletmeleri Genel Müdürlüğüne devredilir ve Tasfiye İşleri Döner Sermaye İşletmeleri Genel Müdürlüğü tarafından satışa ilişkin masraflar düşüldükten sonra bakiye bedel ilgili il özel idaresine aktarılır.

İlgili il özel idaresi tarafından, kaçak petrolün satışından elde edilen gelirden, kaçak petrole ilişkin vergiler ilgili vergi dairesine yatırıldıktan sonra, kalan para bankada açılacak bir emanet hesaba yatırılır.

Kaçak petrolün tasfiyesine ilişkin bu maddede düzenlenmeyen diğer usul ve esaslar Maliye Bakanlığının ve Gümrük Müsteşarlığının görüşü alınarak Kurumca yürürlüğe konulacak yönetmelikle düzenlenir.

Yargılamanın, tasfiye edilen kaçak petrolün sahiplerinin lehine sonuçlanması hâlinde; toplam satış bedelinden vergiler düşüldükten sonra kalan tutar, satış tarihinden kararın kesinleştiği tarihe kadar geçen süre için kanunî temerrüt faizi oranında hesaplanan faiz de ilave edilerek hak sahibine ödenir. Emanet hesabında bulunan tutarın hak sahibine yapılacak

(Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

Kaçak petrolün tasfiyesi ilgili il özel idaresi tarafından bu Kanun hükümlerine göre yapılır.

Kaçak petrolden teknik düzenlemelere uygun olanlar, Kurum tarafından belirlenen usul ve esaslara göre ilgili il özel idaresi tarafından, teknik düzenlemelere uygunluğunun tespiti tarihinden itibaren en geç bir ay içinde açık artırma suretiyle satışı yapılarak veya yaptırılarak tasfiye edilir. Bir ay içinde satılmayan kaçak petrol, pazarlık usulü ile satışı yapılarak tasfiye edilir.

Kaçak petrolden teknik düzenlemelere uygun olmayanlar, Kurum tarafından belirlenen usul ve esaslara göre ilgili il özel idaresi tarafından, teknik düzenlemelere uygun olmadığının tespiti tarihinden itibaren en geç bir ay içinde, satılmak üzere Tasfiye İşleri Döner Sermaye İşletmeleri Genel Müdürlüğüne devredilir ve Tasfiye İşleri Döner Sermaye İşletmeleri Genel Müdürlüğü tarafından satışa ilişkin masraflar düşüldükten sonra bakiye bedel ilgili il özel idaresine aktarılır.

İlgili il özel idaresi tarafından, kaçak petrolün satışından elde edilen gelirden, kaçak petrole ilişkin vergiler ilgili vergi dairesine yatırıldıktan sonra, kalan para bankada açılacak bir emanet hesaba yatırılır.

Kaçak petrolün tasfiyesine ilişkin bu maddede düzenlenmeyen diğer usul ve esaslar Maliye Bakanlığının ve Gümrük Müsteşarlığının görüşü alınarak Kurumca yürürlüğe konulacak yönetmelikle düzenlenir.

Yargılamanın, tasfiye edilen kaçak petrolün sahiplerinin lehine sonuçlanması hâlinde; toplam satış bedelinden vergiler düşüldükten sonra kalan tutar, satış tarihinden kararın kesinleştiği tarihe kadar geçen süre için kanunî temerrüt faizi oranında hesaplanan faiz de ilave edilerek hak sahibine ödenir. Emanet hesabında bulunan tutarın hak sahibine yapılacak

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

ödemeyi karşılamaması hâlinde, aradaki fark Maliye Bakanlığınca genel bütçeden karşılanır. Kaçak petrole ilişkin mahkumiyet hükmünün veya müsadere kararının kesinleşmesinden sonra emanet hesaptaki tutar genel bütçeye gelir olarak yatırılır.

Kaçak petrole ilişkin mahkumiyet hükmü veya müsadere kararı kesinleşenler, Kurum tarafından, varsa lisansları iptal edilerek kamuoyuna ilan edilir, ayrıca bu Kanun kapsamında bu kişilere hiçbir şekilde yeniden lisans verilmez.

Bu madde kapsamında teminatla iade hükümleri uygulanmaz.

Kaçak petrole ilişkin olarak bu Kanunda yer almayan hususlarda, 4926 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanunu hükümleri uygulanır.

Bu madde kapsamında veya kaçak petrol ile mücadele konusunda; Kurumca, Tasfiye İşleri Döner Sermaye İşletmeleri Genel Müdürlüğünce, il özel idarelerince yapılacak her türlü mal, araç-gereç ve hizmet alımlarında 4/1/2002 tarihli ve 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu, kaçak petrolün satışında 8/9/1983 tarihli ve 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu hükümleri uygulanmaz.

İkramiyeler

EK MADDE 3- Kaçak petrolün yakalanması hâlinde, ihbar edenlere ve yakalayan kamu görevlilerine aşağıdaki usul ve esaslara göre ikramiye ödenir:

a) Bir ihbar sonucunda kaçak petrolün sahipli yakalanması hâlinde; kaçak petrolün satışından sonra vergiler dâhil elde edilen toplam gelirin yüzde onu tutarında ihbar edene, yüzde onu tutarında kaçak petrolün yakalanması eylemine bizzat ve fiilen katılan kamu görevlilerine ikramiye ödenir. Kaçak petrole ilişkin mahkumiyet hükmünün veya müsadere kararının kesinleşmesini takip eden bir ay içerisinde kaçak petrolün satışından vergiler

(Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

ödemeyi karşılamaması hâlinde, aradaki fark Maliye Bakanlığınca genel bütçeden karşılanır. Kaçak petrole ilişkin mahkumiyet hükmünün veya müsadere kararının kesinleşmesinden sonra emanet hesaptaki tutar genel bütçeye gelir olarak yatırılır.

Kaçak petrole ilişkin mahkumiyet hükmü veya müsadere kararı kesinleşenler, Kurum tarafından, varsa lisansları iptal edilerek kamuoyuna ilan edilir, ayrıca bu Kanun kapsamında bu kişilere hiçbir şekilde yeniden lisans verilmez.

Bu madde kapsamında teminatla iade hükümleri uygulanmaz.

Kaçak petrole ilişkin olarak bu Kanunda yer almayan hususlarda, 4926 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanunu hükümleri uygulanır.

Bu madde kapsamında veya kaçak petrol ile mücadele konusunda; Kurumca, Tasfiye İşleri Döner Sermaye İşletmeleri Genel Müdürlüğünce, il özel idarelerince yapılacak her türlü mal, araç-gereç ve hizmet alımlarında 4/1/2002 tarihli ve 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu, kaçak petrolün satışında 8/9/1983 tarihli ve 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu hükümleri uygulanmaz.

İkramiyeler

EK MADDE 3- Kaçak petrolün yakalanması hâlinde, ihbar edenlere ve yakalayan kamu görevlilerine aşağıdaki usul ve esaslara göre ikramiye ödenir:

a) Bir ihbar sonucunda kaçak petrolün sahipli yakalanması hâlinde; kaçak petrolün satışından sonra vergiler dâhil elde edilen toplam gelirin yüzde onu tutarında ihbar edene, yüzde onu tutarında kaçak petrolün yakalanması eylemine bizzat ve fiilen katılan kamu görevlilerine ikramiye ödenir. Kaçak petrole ilişkin mahkumiyet hükmünün veya müsadere kararının kesinleşmesini takip eden bir ay içerisinde kaçak petrolün satışından vergiler

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

dâhil elde edilen toplam gelirin yüzde onbeşi tutarında ihbar edene, yüzde onbeşi tutarında kaçak petrolün yakalanması eylemine bizzat ve fiilen katılan kamu görevlilerine ilave ikramiye ödenir.

b) Bir ihbar olmadan kaçak petrolün sahipli yakalanması hâlinde; kaçak petrolün satışından sonra vergiler dâhil elde edilen toplam gelirin yüzde onu tutarında kaçak petrolün yakalanması eylemine bizzat ve fiilen katılan kamu görevlilerine ikramiye ödenir. Kaçak petrole ilişkin mahkumiyet hükmünün veya müsadere kararının kesinleşmesini takip eden bir ay içerisinde kaçak petrolün satışından vergiler dâhil elde edilen toplam gelirin yüzde onbeşi tutarında kaçak petrolün yakalanması eylemine bizzat ve fiilen katılan kamu görevlilerine ilave ikramiye ödenir.

c) Yakalanan kaçak petrolün sahipli olmaması hâlinde; bu maddede ihbar edenlere ve yakalayan kamu görevlilerine ödenecek ikramiyeler yüzde elli eksik ödenir.

ç) Bu maddeye göre yapılacak ikramiye ödemeleri, ilgili il özel idaresi tarafından öncelikle emanet hesaptan karşılanır, emanet hesaptaki paranın ikramiye ödemelerine yetmemesi hâlinde aradaki fark derhal Maliye Bakanlığınca ilgili il özel idaresine aktarılır.

d) Kaçak petrole ilişkin mahkumiyet hükmünün veya müsadere kararının kesinleşmesini takip eden bir ay içerisinde kaçak petrolün satışının yüzde yirmibeşi kadar ilgili il özel idaresi bütçesine gelir kaydedilmek üzere, Maliye Bakanlığınca genel bütçeden ödeme yapılır.

Bu maddeye göre ödenecek ikramiyeler damga vergisi hariç vergi, resim ve harca tâbi değildir.

İhbar edenlerin kimlikleri izinleri olmadıkça veya ihbarın niteliği haklarında suç oluşturmadıkça açıklanamaz.

(Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

dâhil elde edilen toplam gelirin yüzde onbeşi tutarında ihbar edene, yüzde onbeşi tutarında kaçak petrolün yakalanması eylemine bizzat ve fiilen katılan kamu görevlilerine ilave ikramiye ödenir.

b) Bir ihbar olmadan kaçak petrolün sahipli yakalanması hâlinde; kaçak petrolün satışından sonra vergiler dâhil elde edilen toplam gelirin yüzde onu tutarında kaçak petrolün yakalanması eylemine bizzat ve fiilen katılan kamu görevlilerine ikramiye ödenir. Kaçak petrole ilişkin mahkumiyet hükmünün veya müsadere kararının kesinleşmesini takip eden bir ay içerisinde kaçak petrolün satışından vergiler dâhil elde edilen toplam gelirin yüzde onbeşi tutarında kaçak petrolün yakalanması eylemine bizzat ve fiilen katılan kamu görevlilerine ilave ikramiye ödenir.

c) Yakalanan kaçak petrolün sahipli olmaması hâlinde; bu maddede ihbar edenlere ve yakalayan kamu görevlilerine ödenecek ikramiyeler yüzde elli eksik ödenir.

ç) Bu maddeye göre yapılacak ikramiye ödemeleri, ilgili il özel idaresi tarafından öncelikle emanet hesaptan karşılanır, emanet hesaptaki paranın ikramiye ödemelerine yetmemesi hâlinde aradaki fark derhal Maliye Bakanlığınca ilgili il özel idaresine aktarılır.

d) Kaçak petrole ilişkin mahkumiyet hükmünün veya müsadere kararının kesinleşmesini takip eden bir ay içerisinde kaçak petrolün satışının yüzde yirmibeşi kadar ilgili il özel idaresi bütçesine gelir kaydedilmek üzere, Maliye Bakanlığınca genel bütçeden ödeme yapılır.

Bu maddeye göre ödenecek ikramiyeler damga vergisi hariç vergi, resim ve harca tâbi değildir.

İhbar edenlerin kimlikleri izinleri olmadıkça veya ihbarın niteliği haklarında suç oluşturmadıkça açıklanamaz.

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

Bu madde kapsamında dağıtılacak ikramiye ödemelerine ilişkin usul ve esaslar ile bu maddenin uygulanmasına ilişkin diğer hususlar, Maliye Bakanlığının görüşü alınarak, İçişleri Bakanlığınca çıkarılacak bir yönetmelikle belirlenir.

Kaçak petrol ile ilgili ceza hükümleri

EK MADDE 4- Kaçak petrolü satışı arz eden, satan, bulunduran, bu özelliğini bilerek ticarî amaçla satın alan, taşıyan veya saklayan kişi, iki yıldan beş yıla kadar hapis cezası ve yirmibin güne kadar adli para cezası ile cezalandırılır. Kaçak petrolün müsaderesine de hükmolunur.

Ulusal markeri yetkisiz olarak üreten, satışa arzeden, satan, yetkisiz kişilerden satın alan, kabul eden, bu özelliğini bilerek nakleden veya bulunduran kişi, iki yıldan beş yıla kadar hapis ve yirmibin güne kadar adli para cezası ile cezalandırılır. Ulusal markerin kimyasal özelliklerini taşımasa bile, bu madde yerine kullanılmak amacıyla üretilen kimyasal terkip-ler hakkında da bu fıkra hükmü uygulanır.

Kanunen daha ağır cezayı gerektirmeyen hâllerde; Kurum tarafından, ek 2 nci maddenin birinci fıkrasına aykırı hareket edenlere, tasfiye edilen kaçak petrolün vergiler dâhil satış bedelinin üç katı tutarında ayrıca idarî para cezası verilir."

"Yönetmeliklerin ve düzenlemelerin yürürlüğe konulması

GEÇİCİ MADDE 4- Ek 2 nci ve ek 3 üncü maddelerde belirtilen yönetmelikler ve düzenlemeler bu Kanunun yayımı tarihinden itibaren iki ay içinde yürürlüğe konulur.

Ulusal marker uygulaması

GEÇİCİ MADDE 5- Bu Kanunda yer alan ulusal markere ilişkin hükümler, Kurum tarafından ulusal marker uygulamasının başlatıldığı tarihten itibaren uygulanır."

(Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

Bu madde kapsamında dağıtılacak ikramiye ödemelerine ilişkin usul ve esaslar ile bu maddenin uygulanmasına ilişkin diğer hususlar, Maliye Bakanlığının görüşü alınarak, İçişleri Bakanlığınca çıkarılacak bir yönetmelikle belirlenir.

Kaçak petrol ile ilgili ceza hükümleri

EK MADDE 4- Kaçak petrolü satışı arz eden, satan, bulunduran, bu özelliğini bilerek ticarî amaçla satın alan, taşıyan veya saklayan kişi, iki yıldan beş yıla kadar hapis cezası ve yirmibin güne kadar adli para cezası ile cezalandırılır. Kaçak petrolün müsaderesine de hükmolunur.

Ulusal markeri yetkisiz olarak üreten, satışa arzeden, satan, yetkisiz kişilerden satın alan, kabul eden, bu özelliğini bilerek nakleden veya bulunduran kişi, iki yıldan beş yıla kadar hapis ve yirmibin güne kadar adli para cezası ile cezalandırılır. Ulusal markerin kimyasal özelliklerini taşımasa bile, bu madde yerine kullanılmak amacıyla üretilen kimyasal terkip-ler hakkında da bu fıkra hükmü uygulanır.

Kanunen daha ağır cezayı gerektirmeyen hâllerde; Kurum tarafından, ek 2 nci maddenin birinci fıkrasına aykırı hareket edenlere, tasfiye edilen kaçak petrolün vergiler dâhil satış bedelinin üç katı tutarında ayrıca idarî para cezası verilir."

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

(Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

MADDE 4- 5015 sayılı Petrol Piyasası Kanununa aşağıdaki geçici maddeler eklenmiştir.

"Yönetmeliklerin ve düzenlemelerin yürürlüğe konulması

GEÇİCİ MADDE 4- Ek 2 nci ve ek 3 üncü maddelerde belirtilen yönetmelikler ve düzenlemeler bu Kanunun yayımı tarihinden itibaren iki ay içinde yürürlüğe konulur.

Ulusal marker uygulaması

GEÇİCİ MADDE 5- Bu Kanunda yer alan ulusal markere ilişkin hükümler, Kurum tarafından ulusal marker uygulamasının başlatıldığı tarihten itibaren uygulanır."

MADDE 5- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 6- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

MADDE 4- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 5- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

Recep Tayyip Erdoğan

Başbakan

Dışişleri Bak. ve Başb. Yrd.

A. Gül

Devlet Bakanı

B. Atalay

Devlet Bakanı

N. Çubukçu

Millî Savunma Bakanı V.

A. Aksu

Millî Eğitim Bakanı

H. Çelik

Ulaştırma Bakanı

B. Yıldırım

Sanayi ve Ticaret Bakanı

A. Coşkun

Devlet Bak. ve Başb. Yrd.

A. Şener

Devlet Bakanı V.

K. Tüzmen

Devlet Bakanı

K. Tüzmen

İçişleri Bakanı

A. Aksu

Bayındırlık ve İskân Bakanı

F. N. Özak

Tarım ve Köy İşleri Bakanı V.

N. Çubukçu

En. ve Tab. Kay. Bakanı

M. H. Güler

Çevre ve Orman Bakanı

O. Pepe

Devlet Bak. ve Başb. Yrd.

M. A. Şahin

Devlet Bakanı

M. Aydın

Adalet Bakanı

C. Çiçek

Maliye Bakanı

K. Unakatan

Sağlık Bakanı

R. Akdağ

Çalışma ve Sos. Güv. Bakanı

M. Başesgioğlu

Kültür ve Turizm Bakanı

A. Koç